

ОРГАНІЗАЦІЯ МОНІТОРІНГУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Картавцева О.М., студент

Науковий керівник: Дмитрієва О.І., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

На сучасному етапі усе більше число підприємств усвідомлюють необхідність свідомого перспективного управління формуванням грошових потоків на основі наукової методології передбачення їх напрямлень і видів, адаптації до спільних цілей економічного розвитку підприємства і умов зовнішнього середовища, що змінюються. Важливим питанням вдосконалення організації управління грошовими потоками виступає проблема забезпечення реалізації рішень у моніторингу грошових потоків підприємства, оскільки саме правильна організація моніторингу підвищує його ефективність як спостережливого елемента системи управління.

Організація моніторингу як процес передбачає розподіл повноважень, завдань й обов'язків щодо здійснення моніторингу управління грошовими потоками підприємства.

Проведене дослідження дозволило виявити ряд проблем, що виникають при впровадженні моніторингу в практику фінансового управління промислових підприємств, серед яких: нерозуміння фахівцями підприємства цілей моніторингу управління грошовими потоками, сутності інформації, що подається у звітах, відсутність навичок і мотивації щодо підготовки якісної інформації про рух грошових потоків; непогодженість строків і місць надання документації і звітів; необхідність постійної оптимізації процесу моніторингу управління грошовими потоками, внесення змін у систему з інформації та посадових інструкцій співробітників; неефективний розподіл обов'язків щодо реалізації процедур моніторингу між співробітниками підприємства; недостатня структурованість даних про результати моніторингу, складність їхнього використання в процесі підготовки управлінських рішень; відсутність на підприємстві сучасних засобів зв'язку й комп'ютерних програм, що прискорюють обмін інформацією.

Вирішенням зазначених проблем для забезпечення дієвості моніторингу управління грошовими потоками є його раціональна організація, що передбачає визначення регламентів, процесу моніторингу та напрямків використання його результатів.

За даним підходом організація моніторингу розглядається як сукупність дій щодо розподілу завдань моніторингу, упорядкування руху інформації, розробки регламентів моніторингу та заходів щодо стимулювання виконавців, визначення напрямів використання результатів моніторингу управління грошовими потоками.

Організація моніторингу грошових потоків передбачає залучення в процес моніторингу матеріальних, трудових, фінансових та інформаційних ресурсів підприємства. Інструментами організації моніторингу управління грошовими потоками є сукупність методів і засобів, які регламентують взаємодію структурних підрозділів між собою в процесі здійснення процедур моніторингу з метою максимально ефективною реалізації завдань моніторингу ефективності управління грошовими потоками.

Комплекс робіт з організації моніторингу управління грошовими потоками передбачає послідовне виконання ряду процедур, закріплених регламентами моніторингу.

На першому етапі організації моніторингу управління грошовими потоками підприємства здійснюється структурування процесу моніторингу управління грошовими потоками на процедури й операції, що створює передумови для закріплення окремих операцій за відповідними структурними одиницями й виконавцями.

Другий етап передбачає розподіл функцій за виконання операцій моніторингу. У рамках даного етапу здійснюється опис інформаційної моделі підприємства, адаптація організаційної структури підприємства для реалізації завдань моніторингу, визначення інформаційної взаємодії при виконанні процедур моніторингу управління грошовими потоками.

Процес адаптації організаційної структури підприємства для реалізації завдань моніторингу припускає вивчення таких питань: аналіз існуючої організаційної структури у відповідності з завданнями моніторингу; виявлення можливості розподілу повноважень щодо виконання операцій моніторингу відповідними підрозділами без створення спеціальної структурної одиниці; обґрунтування необхідності проведення реорганізації структури підприємства з метою створення служби моніторингу; формування пакету внутрішніх нормативних документів, положень щодо функціонування відділу моніторингу, посадових інструкцій менеджерів різних рівнів.

На початковій стадії впровадження моніторингу в процес управління грошовими потоками досить буде закріплення функцій моніторингу за близькими за економічним призначенням відділами підприємства, формування робочої групи з виконання завдань моніторингу зі співробітників, наділених відповідними посадовими повноваженнями. Такий підхід до впровадження моніторингу управління грошовими потоками дозволить перебороти психологічний бар'єр, а також одержати достатнє уявлення про результативність управління грошовими потоками на підприємстві при мінімальних витратах фінансових і трудових ресурсів.

Третій етап передбачає розробку та твердження регламенту моніторингу управління грошовими потоками: процедур складання, передачі, обробки й аналізу вихідної інформації, узгодження напрямків регулювання та оцінки результативності моніторингу управління грошовими потоками.

Основне призначення регламенту моніторингу управління грошовими потоками складається в забезпеченні можливості контролювати хід виконання операцій моніторингу управління грошовими потоками за критеріями строків, вірогідності та повноти відображення звітної інформації. Чіткий організаційний і часовий регламент моніторингу дозволяє створити передумови для розмежуванні відповідальності, контролю та стимулювання виконання процедур моніторингу управління грошовими потоками підприємства.

Четвертим етапом організації моніторингу управління грошовими потоками підприємства є складання графіка документообігу, що передбачає: визначення складу вхідних і вихідних документів; маршрутизацію документопотоку; аналіз якості організації документообігу. Така структуризація розглянутого етапу обумовлена підходом до визначення документообігу як системи декількох аналітичних елементів: маршруту, документопотоку та інформаційного об'єкта. При цьому маршрут являє собою сукупність підрозділів і посадових осіб, через які послідовно проходить документ.

Подолання психологічного опору співробітників підприємства нововведенням з організації моніторингу управління грошовими потоками вимагає розробки й впровадження системи мотивації виконання процедур моніторингу на п'ятому етапі організації моніторингу. У даному аспекті мотивація розглядається як спонукання відповідальних співробітників до активної трудової діяльності для досягнення цілей моніторингу управління грошовими потоками.

Заключним етапом організації моніторингу є автоматизація процесу моніторингу управління грошовими потоками. Основною метою даного етапу є одержання оперативної інформації щодо ходу реалізації операцій моніторингу кожним структурним підрозділом для оперативного реагування на непередбачені ситуації.

Результатом моніторингу в управлінні грошовими потоками є формування інформації для прийняття управлінських рішень, розробки та оцінки варіантів регулювання руху грошових потоків, параметрів управління грошовими потоками та координації прийняття управлінських рішень. Узагальнення аналітичної інформації для прийняття управлінських рішень та їхньої координації здійснюється на основі зворотного інформаційного зв'язку.

Наведений підхід до організації моніторингу управління грошовими потоками дозволяє комплексно підійти до вирішення питань його вдосконалення, створює передумови для чіткого розмежування повноважень, завдань та обов'язків щодо здійснення моніторингу, підвищує упорядкованість інформації в управлінні грошовими потоками підприємства.

Література.

1. Балабанов И.Т. Основы финансового менеджмента : [учеб. пособие] / И.Т. Балабанов. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 775 с.
2. Білик М.Д. Управління фінансами державних підприємств / М.Д. Білик. - К. : Знання, 2004. – 250 с.
3. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента / И.А. Бланк. - К. : Ника - Центр: Эльга, 2000. - Т. 2. - 2000. – 380 с.
4. Бланк И. А. Финансовый менеджмент : [учеб. курс] / И. А. Бланк. – [2-е изд., перераб. и доп.] - К. : Эльга : Ника - Центр, 2004. – 420 с.
5. Бланк И. А. Финансовый менеджмент : [учеб. курс] / И. А. Бланк. - К. : Ника - Центр: Эльга, 2003. – 550 с.
6. Большой экономический словарь / под ред. А.Н. Азрилияна. - [4-е изд. доп. и перераб.] - М. : Институт новой экономики, 1999. - 1248 с.